

*Jauffred Notaris geadmittiert bij
stambomen
 raed in Vlaanderen...
 Gemeen der Stad van geadmittiert
 in vroesoude Jan Baptista de
 Vlaenderen **en nog wat**
 stad te gijpen der vroesoude stad*

Door onvoorziene omstandigheden was de kopij voor deze reeks artikels niet tijdig binnen bij de redactie, wij verontschuldigen ons oprecht voor deze nalatigheid.

Zoals wij in het tweede nummer de Kinkoorn konden lezen, is het mogelijk om in eigen familiekring heel wat documentatie te verzamelen over zijn voorouders. Voorzien van deze namen en data, moeten wij nu de eerste stap doen naar de Burgerlijke Stand, om verdere opzoekingen te kunnen doen. De registers van de moderne Burgerlijke Stand, worden zeker voor de laatste 100 jaar - bewaard op het stad- of gemeentehuis. Ze bevatten een nauwkeurige beschrijving van alle geboorten, huwelijken, echtscheidingen en sterfgevallen. De ambtenaar van de Burgerlijke Stand is verantwoordelijk voor het goed bijhouden van deze zo belangrijke registers. Ze worden opgemaakt in twee exemplaren en het tweede exemplaar wordt op het einde van ieder jaar gedeponeerd in het archief van de Rechtbank van eerste aanleg, samen met de huwelijksbewijsstukken; op deze bewijsstukken of bijlagen aan de huwelijksakte komen we later terug.

De registers van B. S. worden bijgehouden sinds de inlijving van België bij Frankrijk, dus sinds ongeveer 1795. De aantekening in deze registers geven een zeer volledig bericht over de aangegeven feiten. Naargelang de plaats, datum en gemeente kunnen ze nog bijkomende inlichtingen verstrekken. Uit een huwelijksakte - genealogisch wel een van de interessantste akten - vinden we steeds : leeftijd, beroep, herkomst van de gehuwden, de ouders met eventueel leeftijd, steeds de plaats en datum ingeval ze overleden zijn en soms ook de vermelding van de grootouders ingeval de ouders overleden zijn. Een overlijdingsakte vermeldt steeds de datum en plaats van overlijden, de leeftijd, de naam van echtgeno(o)t(e) en van de ouders. Een geboorteakte steeds de datum en plaats van geboorte, de naam en ouderdom van de ouders en de naam van de getuigen. Tenslotte kunnen we in zekere akten nog bijkomende inlichtingen vinden, zoals bij de huwelijksakte, waar steeds vermeld staat of er een huwelijkskontraakt werd afgesloten samen met de naam van de notaris waar het kontraakt werd verleden.

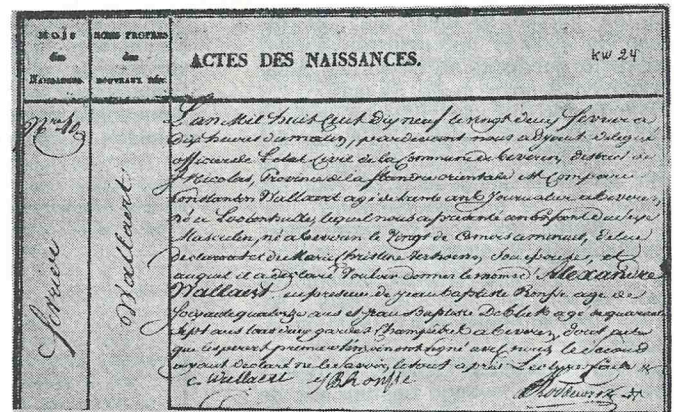
De opzoeking worden vergemakkelijkt door het bestaan van jaarlijkse of tienjaarlijkse alfabetische tafels op deze lijsten, met vermelding naar het volgnummer van de akte in kwestie.

De registers van burgerlijke stand zijn openbaar in zover dat men zich door de ambtenaar van de burgerlijke stand een uittreksel of afschrift kan laten bezorgen. De wet van 21 maart 1969 heeft echter wel enigszins de openbaarheid beperkt. Het is dan ook interessant even te zien wat deze wet vertelt : « Eenieder kan zich door de bewaarders van de registers van de burgerlijke stand uittreksels doen afgeven uit de akten die in deze registers zijn ingeschreven. In die uittreksels wordt geen melding gemaakt van de afstamming van de personen op wie de akten betrekking hebben. Behalve de openbare overheden, de persoon op wie de akte betrekking heeft, zijn echtgenoot of overlevende echtgenoot, zijn wettelijke vertegenwoordiger, zijn bloedver-

wante in opgaande of neerdalende lijn of zijn wettelijke erfgenenamen, kan niemand een eensluidend afschrift krijgen van een akte van de burgerlijke stand die minder dan 100 jaar is indien hij niet doet blijken van een familiaal, wetenschappelijk of een ander wettig belang. In geval van weigering door de bewaarder van de register kan de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg, op mondeling of schriftelijk verzoek de afgifte van een eensluidend afschrift toestaan zonder enige vorm van proces en zonder kosten».

Uit deze tekst kunnen we leren, dat de ambtenaar van burgerlijke stand verplicht is u een integraal afschrift te geven van iedere akte die betrekking heeft op uw voorouders. Het is echter een feit dat dergelijke afschriften onderworpen zijn aan een zegelrecht, m. a. w. een akte kan U 90,- F kosten. Vele gemeenten laten toe dat U zelf opzoekingen verricht in de registers van burgerlijke stand, andere laten het niet toe - bijvoorbeeld te Oostende - we kunnen wel enigszins begrip opleveren voor de bezwaren die verbonden zijn de registers open te stellen voor het publiek. Ieder stad- of gemeentebestuur zou zich echter bewust moeten zijn van het feit, dat zij ten dienste van het volk staan en een oplossing in die zin zoeken.

Uit deze wet leren we eveneens dat de registers ouder dan 100 jaar zonder enige beperking openbaar zijn, waarom ze dan niet deponeren in het rijks- of stadsarchief. Indien de ambtenaar van B. S. er echter aan houdt om de registers op het stad- of gemeentehuis te bewaren, dan zou het toch moeten mogelijk zijn ze open te stellen voor het publiek - gratis - een of twee namiddagen per week, vanzelfsprekend dient er dan een bewaking voorzien. Dit ware zeker een oplossing voor de stad Oostende.

Uit bovenstaande kunnen we ook leren dat het vrij eenvoudig is om tot 1795 te geraken met de opzoekingen, vanzelfsprekend bestaat de mogelijkheid dat we ook in deze periode op een « dood punt » terecht komen, tenminste als we ons beperken tot deze burgerlijke standregisters. Wees echter gerust er bestaan nog heel wat andere bronnen, maar daarover meer in een van de volgende artikels. In het volgend nummer van de Kinkoorn zullen we zien dat we aan de hand van de burgerlijke standregisters uit het « ancien régime » kerkregisters of parochieregisters genoemd nog heel wat verder kunnen opklimmen. Een zaak moeten we echter benadrukken, met deze bronnen kunnen we enkel een schematische voorstelling van een stamboom of kwartierstaat uitwerken, m.a.w. een graatgenealogie. Eens dat we deze hebben kunnen we beginnen met andere bronnen te raadplegen, soms zal het echter wel noodzakelijk zijn onmiddellijk naar andere bronnen uit te kijken, want ook de burgerlijke standregisters kunnen wel eens moedwillig zijn...

E.A. Van Haverbeke